

Lichte daling aantal ongewone voorvallen buisleidingen in 2013

Vergeleken met de twee voorgaande rapportagejaren zet de lichte daling van het aantal bijna-incidenten bij buisleidingen door. Anticiperend op hun rapportageplicht gingen dit jaar vrijwel alle beheerders van de leidingen voor 'overige stoffen' in op het verzoek van de ILT om inzage te geven in de gegevens.

Van 36 exploitanten (22 gas en olie; 14 overige stoffen) zijn de gegevens van het jaar 2013 vóór de wettelijke rapportagedatum ontvangen. Veertien exploitanten geven aan dat er bij hen sprake is geweest van bijna-incidenten. Het aantal meldingen varieerde van 1 tot 74 keer. Deze uiteenlopende aantallen hangen samen met de hoeveelheid leidingkilometers die de verschillende exploitanten in beheer hebben.

Lichte daling

In 2013 registreerden de exploitanten 143 bijna-incidenten. In dertien gevallen resulteerde het voorval in geringe (coating-) schade, bij de overige bijna-incidenten trad geen schade op. In 2011 en 2012 meldden de exploitanten respectievelijk 160 en 151 bijna-incidenten.

Relatief weinig bijna-incidenten

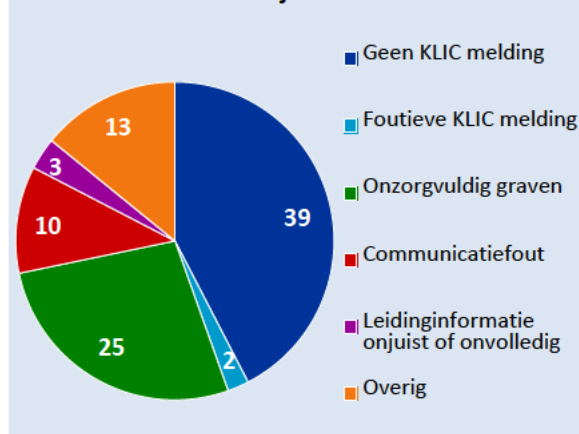
In verreweg de meeste gevallen zijn werkzaamheden door derden de belangrijkste oorzaak voor bijna-incidenten. Voordat werkzaamheden mogen plaatsvinden, moet een zogenaamde KLIC-melding worden gedaan. Inzicht in dergelijke meldingen geeft daarom een redelijke indicatie van de hoeveelheid werkzaamheden rond of in de buurt van buisleidingen.

Het aantal KLIC-meldingen is fors toegenomen van rond 70.000 meldingen in 2011 en 2012 tot bijna 84.000 in 2013. Ondanks de grotere 'drukke' in de omgeving van de leidingen is het aantal incidenten dus gedaald.

Bij 55% van deze meldingen betrof het werkzaamheden boven of nabij leidingen, waarbij de leidingbeheerder nadere werk-afspraken maakt

en eventueel ook zelf toezicht houdt. Vergeleken met het grote aantal KLIC-meldingen blijft de hoeveelheid bijna-incidenten relatief gering.

Hoofdoorzaak bijna-incidenten 2013

Oorzaken top drie

De exploitanten geven in hun rapportages aan wat naar hun mening de hoofdoorzaak van de near-miss is geweest (meestal is sprake van een combinatie van oorzaken). Vanaf het begin wordt de lijst van hoofdoorzaken in verschillende volgorde aangevoerd door:

- geen KLIC-melding;
- onzorgvuldig graven;
- communicatiefout.

Toezicht

Aan de hand van drie jaar informatie over bijna-incidenten, kan de ILT zijn rol als toezichthouder scherper invullen. Daarmee kan de ILT bijvoorbeeld beter inschatten of het opvallend is dat een exploitant (bijna) nooit incidenten meldt. Is dat

volledig verklaarbaar door bijvoorbeeld het beperkte aantal leidingkilometers en door de geografische ligging van de leidingen? Of spelen ook organisatorische redenen een rol? Voorzien bijvoorbeeld de bedrijfsprocessen er in voldoende mate in dat de registratie van en de vervolgacties bij incidenten systematisch en gestructureerd worden uitgevoerd?

Incidenten en bijna-incidenten

Het Bevb maakt onderscheid tussen 'ongevallen en ernstige incidenten' en 'overige incidenten of near misses'. Bij de eerste categorie is directe melding aan de ILT en/of de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) verplicht.

Zware incidenten zijn zeldzaam; in de afgelopen vijftien jaar zijn geen doden of zwaargewonden gevallen bij buisleidingincidenten. Het aantal incidenten met schade aan de leefomgeving bleef in die periode beperkt tot enkele tientallen. In 2013 waren er drie incidenten, die hebben geleid tot (tijdelijke) bodemvervuiling.

Kleinere incidenten van de tweede categorie komen vaker voor, maar ook dat aantal is relatief bescheiden. Het soort incidenten varieert; bij voorbeeld:

- waarneming achteraf van niet gemelde werkzaamheden, waardoor de exploitant ook geen toezicht kon houden.
- het onvoorzien aantreffen van een vliegtuigbom, waarbij uiteraard direct risico-reducerende maatregelen zijn getroffen.

Doorgaans is geen sprake van direct bedreigende omstandigheden.

Rapportageplicht

Sinds het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) in 2011 in werking is getreden, verstrekken de beheerders van buisleidingen aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) jaarlijks een overzicht van de gewone voor-

vallen en bijna-incidenten. Voor de exploitanten van hoge druk gasleidingen en olieproducten is zo'n overzicht verplicht. Anticiperend op hun rapportageplicht gingen vrijwel alle beheerders van de leidingen voor 'overige stoffen' in op het verzoek van de ILT om inzage te geven in de gegevens.

Lering

In enkele gevallen ontstaat schade, bijvoorbeeld aan de coating vanwege graafwerkzaamheden. Altijd geldt dat partijen leren van (de toedracht van) het incident om de kans op herhaling te verminderen en daarmee het risico verder te reduceren.

Inspectie Leefomgeving en Transport

ILT/Risicovolle Bedrijven

Koningskade 4, Den Haag
Postbus 16191, 2500 BD Den Haag

088 489 00 00
www.ilent.nl
@InspectieLeNT

Mei 2014